

bila za sklicanje oziroma za razpust in nove volitve. Zato je cesarski namestnik grof Clary začel pretekli teden nova pogajanja. Imel je posvetovanje z načelniki vseh deželnozborskih klubov, razven seveda z načelnikom naše celjske liberalne stranke, za kojega mnenje se nihče ne briga. Celjska liberalna stranka velja splošno kot manj vredna stranka. Cesarski namestnik je potem, ko je govoril z vsemi načelniki, predložil delovni načrt za jesensko zasedanje. Ta načrt bodo vsi načelniki predložili svojim klubom, da ga sprejmejo, zavržejo ali spremenijo. V četrtek se potem na podlagi klubovih sklepov nadaljujejo pogajanja. Vse drugo, kar pišejo listi, je prosto ugibanje ali izmišljotina, kajti stvarnih pogajanj ni moglo biti, dokler niso klubi govorili.

— **Nemški kmetje zbori.** Na Štajerskem bodo imeli nemški kmetje v nedeljo, dne 28. t. m., dva velika shoda, enega v Gradcu, drugega v St. Mihaelu na Zgornjem Štajerskem. V Gradcu bo govoril vitez Hohenblum iz Dunaja, v St. Mihaelu njegov hudi nasprotnik vitez Panc. Tudi Slovenci se vabijo na te zборе od obeh strani. Toda naši kmetje nimajo povišanja, hoditi gledat, kako se Nemci med seboj kregajo in lasajo. Mi smo kmečki narod in vemo, kaj nam je treba v pravem trenutku storiti, v nemške spore pa se nam ne kaže mešati.

— **Slovensko-Hrvaško.** Kranjski deželni zbor je bil sklican za večer, dne 24. septembra, h kratkemu zasedanju. — Kakor se poroča iz Gorice, bo tudi gorški deželni zbor sklican za 1. oktobra na 14dnevno zasedanje. Za deželnega glavarja se je baje predlagalo kršćansko-socialnega italijanskega poslanca dr. Faiduttija, za njegovega namestnika pa Slovenca dr. Franka. Skupine v deželnem zboru so sledeče: na slovenski strani: Slovenski liberalci 11 poslancev, poslanci katoliške stranke (novostrojari) 3; na italijanski strani: 9 poslancev katoliške ljudske stranke, 6 poslancev liberalne stranke; virilist je nadškof in knez. — Hrvaški komisar Škerlec še ni ozdravel. Rana se mu je sicer zacelila, a dobil je nove bolečine; zdravniki pravijo, da bo začela rana na novo gniti. Škerlec se zdravi v neki zasebni bolnišnici.

— **Bosna in Hercegovina.** Skupni finančni minister in vrhovni oskrbnik Bosne in Hercegovine, vitez Bilinski, je hotel za drugo polovico oktobra sklicati sabor ter je v to svrhu že pričel pogajanja s strančami. Toda vse stranke so mu odpovedale. Hrvatje ne marajo za Bilinskega, ker da povsod prednost Srbom. Mohamedanci ga ne marajo, ker zaradi prestopa mohamedancev h katoliški veri ne postopa tako ostro proti katoliškim škofom, kakor bi želeli. Srbi pa itak ne marajo veliko slišati o avstro-ogrskih ministrih, posebno odkar so njihovi bratje v srbskem kraljestvu izvojevali tako sijajno zmago. Vsak Srb na tihem sanja o veliki Srbiji, h kateri bi naj pripadala tudi Bosna in Hercegovina. Zato pa se sude politika bosanskih Srbov v tej smeri, da delajo avstro-ogrski vladi težave, kjer le mogoče. Ko so sedaj zapazili, da se mohamedanci in Hrvatje kujajo Bilinskemu, so sklenili poslanci, odložiti svoje mandate, da je tako zmešujava v saboru popolna. Važno pa je tudi vedeti, da vse stranke v Bosni in Hercegovini Bilinskega zaradi tega ne marajo, ker je povsod podpiral prodiranje Madžarov. Stara reč je, da Bilinski nikdar ni bil in nikdar ne bo prijatelj Jugoslovanov.

— **Na Balkanu.** Med Bolgarijo in Turčijo je bil dne 17. septembra sklenjen mir. Seja mirovnih zastopnikov v Carigradu je trajala 3 ure. Mejno vprašanje je bilo rešeno. Meja se prične ob izlivu reke Marice v Egejsko morje in se konča ob izlivu majhne rečice Resvaja v Črno morje severno od Injade. Meja Dimotika, Odrin in Lozengrad pripadajo Turčiji, Malo Tirnovo, Svilen in Ortakaj pa Bolgarski. Tako sta se končali prva in druga balkanska vojska, ki sta trajali torej 22 dni manj kot eno leto. Bolgarijo je zadela huda usoda. Ne bo se nesel bolgarski car križa na cerkev (sedaj turško mošejo) sv. Sofije v Carigradu, ampak sedaj le šteje denar, katerega bo plačal Turku kot vojno odškodnino, ob enem pa premišljuje, kako bi se v zvezi s polumesem masčeval nad onimi brati, ki so ga v drugi vojni premagali in ponizali ter mu te dni na mejni postaji Sukovo izročili 22 tisoč 138 bolgarskih vojakov kot vojnih vjetnikov. Bolgari so narod trdne, potrpežljive narave in znabiti bodo tudi to bridko usodo, da bodeta odslej Rumunija in Grčija večji, Srbija pa skoraj enako velika kakor Bolgarija, prenesli mirno, brez strasti, ki vodi v neumnost. — Bolgarom, ki ostanejo pod turško oblastjo, se godi slabo. Turki so po sedanjih vojski postali nad kristjani še bolj odurni. Kristjanska raja nima nobenih pravic. Tudi Grki se še vedno ravna po turških vzgledih. Iz Sofije se poroča, da so Grki okoli 2500 Bolgarov iz okolice Lerina odpeljali na neki neobljudeni otok v Egejskem morju, kjer so bili deloma pomorjeni, deloma pa so pomrli vsled lakote. Dejstvo je vzbudilo v Makedoniji veliko razburjenje. V vasi Psenice, ki je prišla pod Grke, so uganjali grški vojaki velike nesramnosti. Dva bolgarska starčka in dva mladeniča so privezali za noge konjem na repe in jih tako v divjem diru vlačili po vasi gor in dol. Z ženami in mladenkami so pa ravnali popolnoma nečloveško. In za Grke se Nemci, posebno Nemčija, potegujejo! — Za Albance se je začel svet zopet bolj brigati. Albanske roparske čete so na več krajih vpadle v srbsko in črnogorsko ozemlje. Vršilo se je več krvavih bojov. Srbija je pomnožila mejne straže. Znanji Esad-paša se silno trudi, da bi strmoglavil sedanjio albansko vladjo, kateri stoji na čelu Izmal-Kemalbeg. Esad-paša bi se še vedno rad proglasil za vladarja Albanije. Esad-paša bi tudi rad, da se za glav-

no mesto Albanije proglasi Drač. Dosedaj se nahaja albanska vlada v Valoni.

— **Nemčija.** Na Nemškem se je začela velika gonja proti Avstriji. Pravijo, da zveza Nemčije z Avstrijo ni vredna počenega groša, kajti narodni razdor jemlje tudi avstrijski armadi moč. Nemci nasvetujejo svoji vladi, naj se zveže rajši z Rusijo, koje moč ji bo mnogo več koristila. Na Nemškem so mnenja, da pride l. 1917 gotovo do gospodarske ločitve Ogrske in Avstrije. Ako je enkrat gospodarska ločitev izpeljana, ji bo pa gotovo tudi kmalu sledila politična in vojaška. S tem pa je Avstro-Ogrska nehala biti velesila, namesto velesile bosta obstojali majhna Avstrija in majhna Ogrska, obe v notranjem vsled narodnostnih bojov razdrti in radi tega slabotni. In to je, kar si želijo Nemci. Da bi se pa ta ločitev čim hitreje izvršila, zato nas Nemci nočejo nikjer več podpirati. Ves čas balkanske krize so nam metali polena pod noge, sedaj pa se vrši itak boj nemškega denarnega trga proti avstrijskemu. Kadar bosta Avstrija in Ogrska ločeni ter dovolj slabi, takrat bi pa stegnil Prus svoj roko proti jugu ter uvrstil obe državi med zvezne države Velike Nemčije. Oni avstrijski Nemci, ki prirejajo Bismarkove in sedanske slavnosti in razobešajo frankfurtaice, dobro razumejo pruski načrt. — Nemški listi poročajo, da dne 23. oktobra obišče nemški cesar Viljem II. prestolonaslednika nadvojvodo Franca Ferdinanda v Konopištu, kjer bo 2 dni njegov gost na lovu. Dne 25. oktobra pa obišče cesar Viljem cesarja Franca Jožefa v Šenbrunu. Ako se to poročilo uresniči, potem je gotovo, da je nemški cesar svoj obisk usilil, kajti v Avstriji se pač nihče ne veseli človeka, ki je ves zadnji čas delal na to, da oslabi moč in ugled naših Habsburžanov.

— **Italija.** Na Italijanskem se vrše volitve za državni zbor. Liberalci in socialni demokratje agitirajo z divjo strastjo. Na volilnih shodih se pristaši svobodomiselnih strank pretepajo in ubijajo med seboj. Samo če je kje treba iti proti katoličanom, so seveda liberalci in socialni demokratje naenkrat združeni. V Kasoriju pri Neapolju je bil na volilnem shodu nek volilec ustreljen. Nato se je pred policijsko hišo začelo streljati vse vprek. Ranjenih je bilo več oseb. Nek 80letni duhovnik je prišel k oknu, da bi pomiril množico. V tem hipu ga je zadela krogla, da je bil pri priči mrtev. Tudi v drugih mestih se vrši krvav volilni boj. Policija in vojaštvo razganjata agitatorje. Katoliška stranka upa z mirno agitacijo doseči v več okrajih zmago. — V Tripolisu se Italijanom ne godi posebno dobro. Vstaški rodovi so se začeli zopet krepko puntati. Iz Bengazija poročajo, da so čete generala Torellija pričele dne 16. septembra zjutraj prodirati, da napadejo upornike, ki so se zbrali v velikem številu na neki višini v dolini Tečnik. Po trdovratnem odporu so se Arabci v neredu umaknili proti severozapadu. General Torelli, ki se je nahajal v sprednji vrsti, je umrl v boju junaške smrti. Mrtvih je 28 mož in 2 častnika, ranjenih pa 70 mož in 3 častniki. Tudi Arabci so imeli precejšnje izgube; padlo je par njih glavarjev.

— **Kitajsko in Japonsko.** Kitajska vlada se je zbal japonskih groženj, njene armade, ki že deloma stoji ob kitajski meji ter je ugodila japonskim zahtevam. Kitajska vlada mora ostro kaznovati morilce ubitih Japoncev v Nankingu ter mora dati družinam ubitih veliko denarno odškodnino. Poleg tega pa mora tudi skrbeti odslej za večjo varnost Japoncev na Kitajskem. Japonci se jezijo nad svojo vladjo, da ni udarila z armado nad Kitajsko. Sploh so Japonci zelo vročokrvni in bojaželjni, posebno odkar so premagali Ruse. Akoravno je Kitajska sprejela vse japonske pogoje, vendar še japonski vojni minister vedno vpoklicuje nove rezerviste. Najnovejša poročila pravijo, da bodo nekatere evropske velevalisti odposlale svoje vojaštvo na japonsko-kitajsko mejo. Nevarnost vojske še torej ni izključena.

Nesreče.

Zračno letalo povzročilo veliko nesrečo.

V manevrskem ozemlju 16. armadnega zbora v Hunsrucku na Nemškem se je dvignil vojaški aeroplan (letalni stroj). Komaj se je dvignil stroj kakih 15 metrov od tal, je motor odpovedal. Poročnik Šnajder, ki je vodil aeroplan, se je spustil zato doli, a močan vetrov sunek je povzročil, da se je aeroplan vozil nad glavami gledalcev. Letalo je zadelo na glavo orožniškega stražmojstra Pavla Šmidta, ki je bil takoj mrtev; enemu kmetu je odtrgalo glavo; eno žensko in enega otroka je popolnoma razmesarilo; dve osebi sta smrtnonevarno ranjeni; več ali manj ranjenih je 15 oseb; letalcema poročnikoma Sneiderju in Teuberju se pa ni nič zgodilo.

Strašna vremenska neizgoda na Hrvaškem.

Dne 18. septembra je razsajalo v celi zagrebški županiji strahovito neurje, kakršnega ljudje še ne pominijo. Najhujše je divjala nevihta med Belovarom in Ogulinom, najbolj pa sta trpeli mesti Sisek in Petrinja. V Petrinji se je pričelo neurje ob 5. uri popoldne s silnim vetrom in grmenjem. Ob 6. je jela padati toča, kakršne ljudje še ne pominijo. Toča je bila debela kakor velika kokošja jajca, posamezna zrna pa so tehtala nad pol kilograma. Toča je razbila vsa okna na hišah, veter pa je odnesel strehe s poslopij. V mestu je nastal silen nemir. Iz hiš, kjer je vihar odnesel strehe, so ljudje bežali v kleti. Živina je pobegnula iz hlevov ter splašeno begala po ulicah. Mnogo živine, ki je bila na paši, je ubite. Po gozdo-

vih se nahaja mnogo ubite divjačine. Petrinjskega župana je zalotila nevihta zunaj mesta. Mož je moral ves čas neurja ostati zunaj, zato je dobil od toče več lahkih poškodb. Toča je tudi poškodovala nekega meščana, ki je bil ravno na lovu. Vihar je odtrgal streho s poslopja na železniški postaji in jo odnesel 20 m daleč. Železniška proga je na raznih krajih popolnoma razrušena. Brzovlak, ki je bil na potu na Reko, je silno trpel; toča je razbila vsa okna na vagonih. Stekleni obok nad železniško postajo v Sisku je bil popolnoma razbit. Iz Zagreba so poslali v Sisek oddelek pijonirjev. V celi zagrebški županiji je uničena vsa jesenska letina. Vsi vinogradi so popolnoma uničeni, na trtah ni ostala cela niti ena vejica.

Kakor v okolici, tako je tudi v Zagrebu divjal strašen vihar. V raznih ulicah je pobila toča vse šipe, vihar pa je z raznih hiš odnesel strehe. V drevo-redih je ruval vihar drevesa s koreninami. 200letno drevo pred vseučiliškim poslopjem je postalo žrtev viharja. Škoda, ki jo je napravilo neurje, se čeni na več milijonov.

Strah štajerskih Nemcev,

Pozornost štajerskih Nemcev ni obrnjena sedaj na deželni zbor, ne na kako drugo politično smer, ampak na neko hudo zver, ki po zahodno-štajerskih planinah, na Stubalpi in Golici ob štajersko-koroški meji že več mesecev ubija govedo in ovce ter dela velik strah nemškemu prebivalstvu.

Dosedaj je ta zver uničila že nad 500 glav živine, ki se pase na planinah, a ljudi še ni napadla. Domnevanja, kakšne vrste zver da je, so različna. Eni pravijo, da je volk, drugi da je lev, leopard ali hijena. Med tem, ko se Nemci pripravljajo, kakšne vrste zver da mori njih živino, pa zver straši in mori naprej in vodi za nos vse nemške lovece in žandarje, ki ji strežejo po življenju. Zver se pokaže kar nenadoma pred očmi kakega lovca ali drvarja, a nemška korajža je tako velika, da si dosedaj še ni upal nihče streljati na zver. Pravijo tudi, kar bo najbrž res, da ni samo ena zver, ampak jih je več; nekateri so videli celo mladiče, ki že tudi gredo s starimi na lov. Nekaj lovecev pripoveduje, da je zver dolga 2 metra, visoka pa nad 1 meter. Močna pa je tako, da kar celo zadnje goveje pleče, težko 30–60 kg, z zobmi in tacami iztrga in odnese. Odbor za graški jesenski sejom je razpisal 1000 K nagrade za onega, ki do dne 23. septembra ubije to zver. Ko je pred tednom, tako poročajo nemški listi, napadla zver nekega večera čredo živine na Stubalpi, sta se zakadila 2 mlada vola na njo in jo z rogovi tako zdelala, da jo je urnih krač odkurila. Ko bi jo bila vola ubila, bi bila njima pripadla 1000kronska nagrada. Nemški lovci je itak najbrž ne bodo dobili. Baje so nekateri lovci videli zver že celo v gorah blizu Marenberga. A korajža marenberških nemških junakov je bila taka, da si tudi niso upali streljati na njo. Če lovci do zime ne bodo zver ubili, bo gotovo začela napadati tudi ljudi. Vlada je poslala na Stubalpo mnogo orožnikov in celo vojakov.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

28. nedelja: 20. po Binkošti; Vavlar, kralj.
29. ponedeljek: Mihael, nadangelj; Evtihij, mučenec.
30. torek: Hieronim, spoznav. in cerkveni učenik; Honorij, škof.
1. sredo: Remigij, škof; Areta, mučenica.
2. četrtek: Leodegar, škof; Teofil, spoznavalec.
3. petek: Kandiđ, mučenec; Evald, mučenec.
4. sobota: Francisek Seraf, spozn.; Edvin, kralj.

* **Cenjene naročnike,** ki še niso vplačali naročnine za naš list, prosimo, da nam isto takoj pošljejo, ker bi bili drugače prisiljeni, jim list ustaviti.

* **Zlatomašnik Jakob Kolednik** †. Dopisnik nam poroča žalostno vest, da je dne 18. tekočega meseca preminul v Smartnu na Paki vpokojeni župnik hajdinski, zlatomašnik velečastiti gospod Jakob Kolednik. Porodil se je dne 21. julija 1830 pri Sv. Barbari pri Borlu. V mašnika je bil posvečen dne 24. jul. 1859. Kot kaplan je nato služboval na raznih župnijah, kot pri Sv. Petru pri Radgoni, pri Sv. Andražu, pri Sv. Trojici v Trbovljah, kot provizor pri Sv. Miklavžu, v Črešnjevcu itd. Leta 1872 je bil imenovan za župnika v Razborju, kjer je pastiral celih 24 let. Leta 1886 je postal župnik v Hajdinu. V pokop je stopil leta 1897. Pogreb rajnega zlatomašnika se je vršil v soboto ob 11. uri dopoldne v Smartnu na Paki. R. i. p.

* **Avstrijski škofje** se bodo sešli na Dunaju letošnjo jesen. Škofje povabi starosta avstrijskih cerkvenih knezov, solnograški kardinal Katschthaler. Na zboru se bodo baje razmotrivala tudi cerkvena vprašanja, ki se tičejo juga monarhije in so v zvezi z zadnjimi dogodki na Balkanu, o katerih se zdaj tudi na apostolski stolici v Rimu posvetujejo.

* **S pošte.** Za poštarico na Dobrni je imenovana Marija Ivane, poštna oficiantinja v Ljutomeru. Poštna pripravnica Pavla Schön je imenovana za poštino oficiantinjo v Ljutomeru. In Jerica Grisold v Sevnici.

* **Zmaga za zmago.** Na Kranjskem se vrše sedaj volitve v okrajne cestne odbore. Skoro povsod zmagujejo naši pristaši. Liberalci so zmagali le tam, kjer so se zvezali z Nemci, nemškutarji in socialnimi demokratji, n. pr. v Trzinu na Gorenjskem, kjer so „najboljši narodnjaki“ liberalci poklicali na pomoč za-prizene narodne nasprotnike in so z njih pomočjo spravili enega svojih v odbor. V Kočevju pa so se libe-